

Yleisiä ajatuksia tähän alkuun

- Tunnit etänä **Google Meetissä**, katsotaan mitkä työtavat toimii
- Materiaalia tulee **PedaNettiin** (ei vaadi kirjautumista)
- **Wilmaan** tulee aina tunnin jälkeen mitä tehtiin sekä läksyt
- Tunnin piristykseenä välillä esim. **Iglive tai livestriimi Youtubeen**
- Ajatuksena pitää **etäkoe**, sen jälkeen edetään aiheita eteenpäin
- Oma periaate: **Keep it simple!**
- Yleisiä **vinkejä**: älkää pitkö kameraa päällä ja mikkiä vain silloin kun puhutte (vie verkon kapasiteettia), sanokaa jos yhteydessä ongelmia
- Laittakaa kaikissa epäselvyyksissä viestiä (**Wilmassa/snäpissä make90 tai vaikka Whatsapissa 0505552933**)
- Edetään positiivisin mielin!

MISSÄ MENNÄÄN?

- KPL 1: Maapallo on ihmisten koti
- KPL 2: Maailman väestön määrä kasvaa
- KPL 3: Ihmisillä on erilaisia kulttuureita
- KPL 4: Maapallolla on rikkautta ja köyhyyttä
- KPL 5: Ihmisoikeudet kuuluvat kaikille

AIKATAULU

- **Viikko 13**
 - Aloitusta ja yhteenvedtoa
 - Kertausta
- **Viikko 14**
 - Etäkoe
 - Kpl 6: Ihmiset muuttavat →
- **Viikko 15**
 - Aiheet jatkuu

8. LUOKAN MAANTIETO

REPLAY

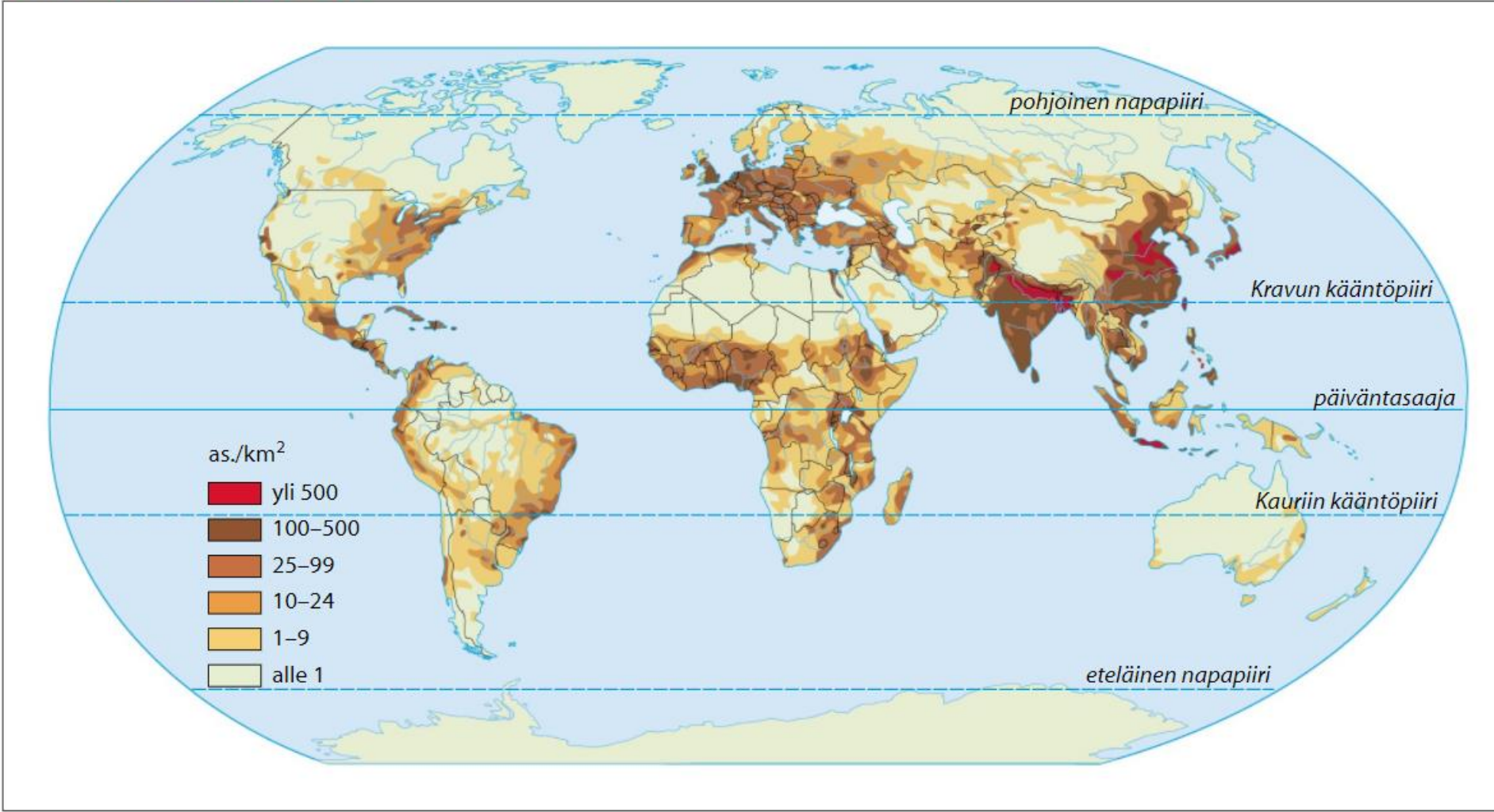
KPL 1-5

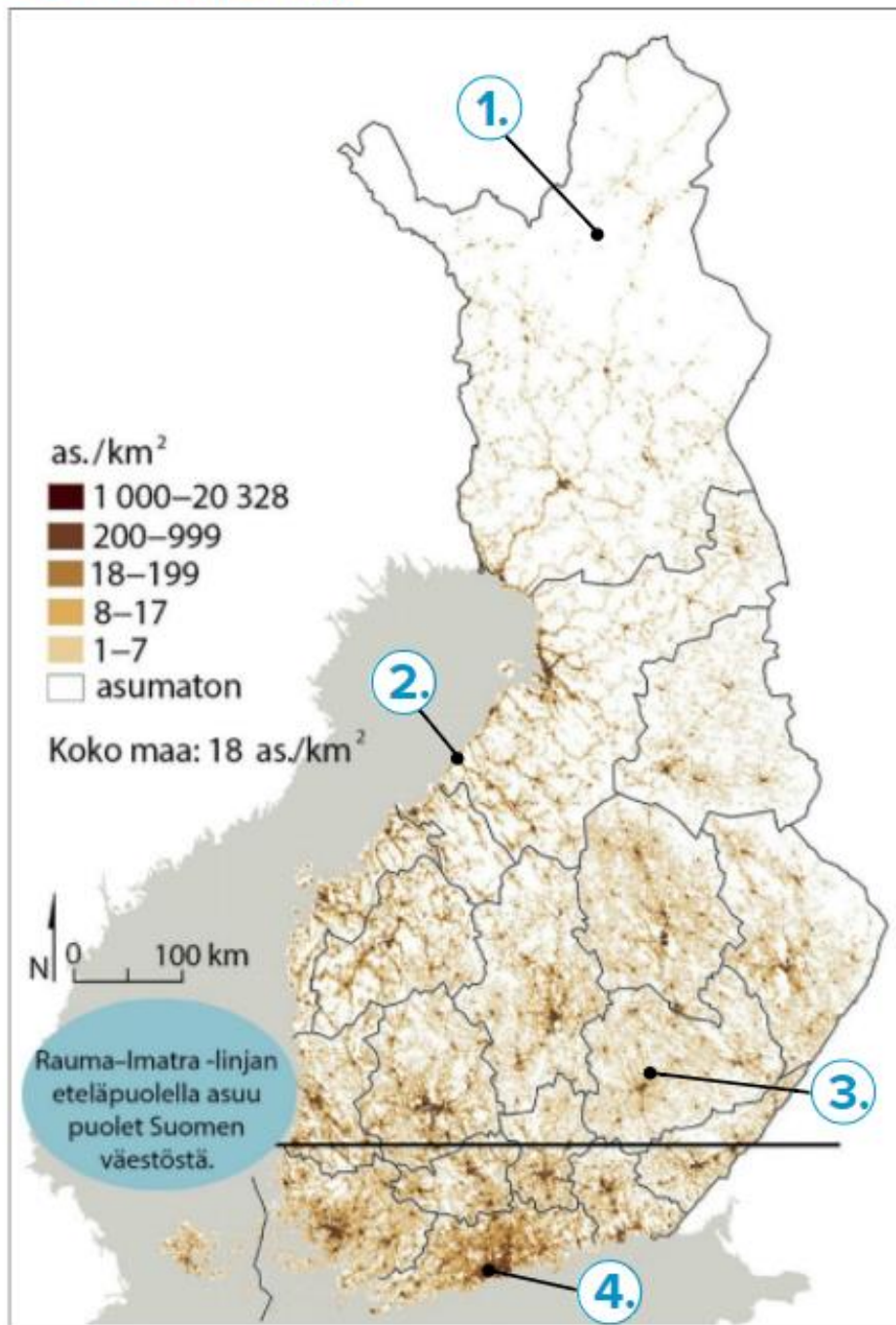

KPL1: Maapallo on ihmisen koti

- **Asukastiheys**=kuinka monta ihmistä keskimäärin asuu neliökilometrin suuruisella alueella.
- **Harvaan asuttuja alueita** ovat kylmät alueet, aavikot, vuoristot ja sademetsäalueet.
- **Tiheään asuttuja alueita** ovat Aasian riisinviljelyalueet, suurin osa Eurooppaa ja Yhdysvaltoja sekä lämpimien alueiden rannikot.
- **Suomi** on melko harvaan asuttu. Suomessa asutus on tiheintä Etelä-Suomessa ja rannikolla.

Maailman asukastiheys

1. Lapissa on paljon täysin asumattomia alueita.
2. Pohjanmaalla asutus on keskittynyt jokien varsille.
3. Järvi-Suomessa kaupungit ovat syntyneet järven rannoille.
4. Asutus on tiheintä pääkaupunkiseudulla.

KPL2: Maailman väestön määrä kasvaa

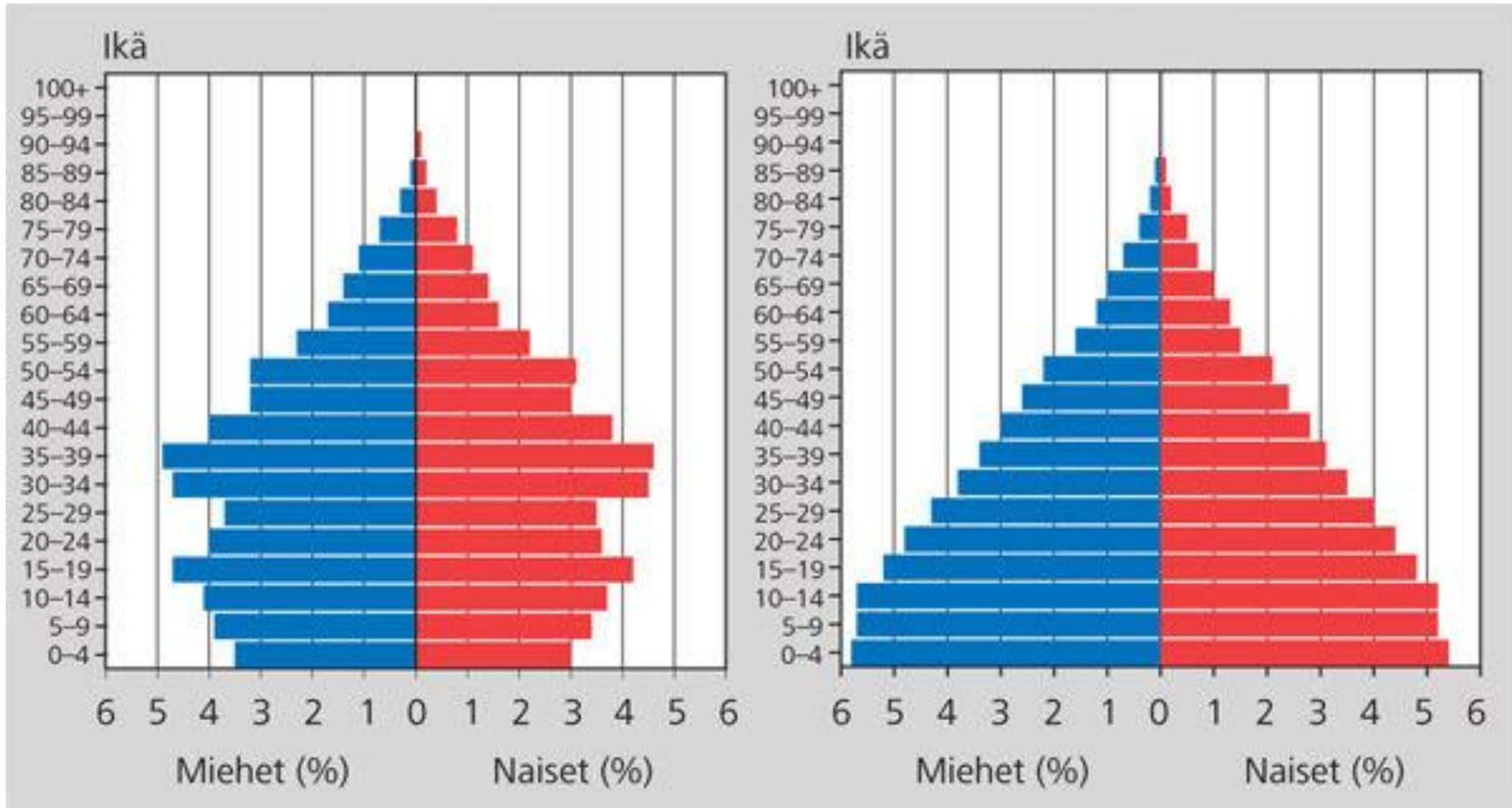
- Maapallon väkiluku on noin **7,8 miljardia** ja kasvaa yhä tulevaisuudessa
- Suurin väestömäärä on **Aasiassa**, mutta väestönkasvu on nopeinta **Afrikassa**.
- Väestönkasvuun vaikuttavat **syntyvyys, kuolleisuus ja muuttoliike**.
- Kuolleisuus on vähentynyt kaikkialla maailmassa, koska terveydenhuolto, hygienia ja ravinnontuotanto ovat parantuneet
- **Väestöpyramidi** on diagrammi, joka kuvaa eri ikäryhmien ja sukupuolten määriä väestössä.

Suomen väestö

- Suomen väkimäärä on noin 5,5 miljoonaa
- Väestönkasvu hidasta
- Ilman maahanmuuttoa väkimäärä pienenesi
- Haasteena on väestön ikääntyminen
- Ihmiset elävät vanhemmiksi kuin ennen

Väestöpyramidi

- <https://www.kuntaliitto.fi/tilastot-ja-julkaisut/kuntakuvaajat/vaesto>

KPL3: Ihmisillä on erilaisia kulttuureita

- **Kulttuuriin** kuuluu kaikki se, miten ihmiset elävät ja käyttäytyvät
 - Kielet
 - Uskonnot
 - Ruoka
 - Tärkeänä pidettävät asiat
 - Juhlat
 - Käyttäytyminen kouluissa ja työpaikoilla

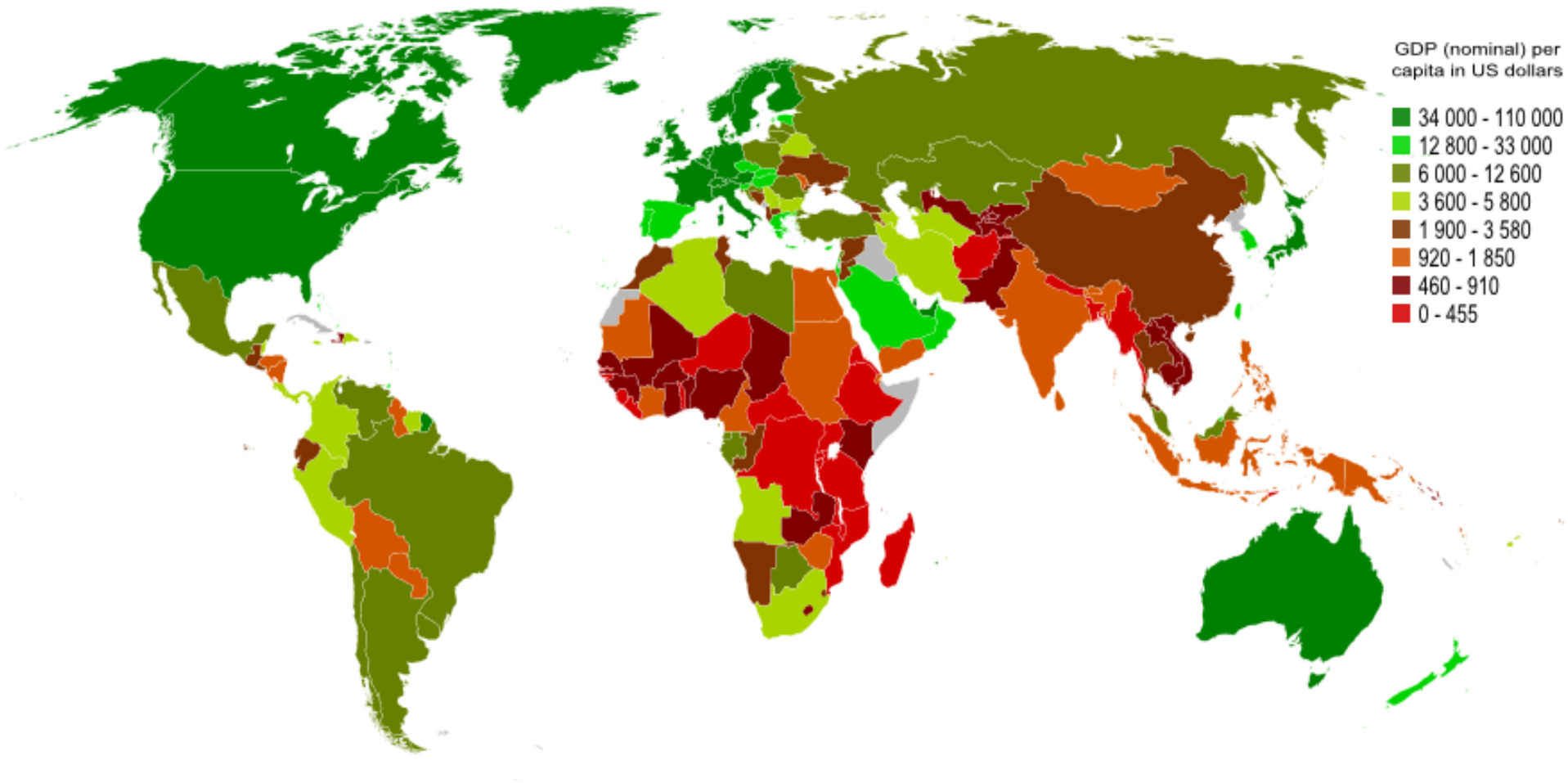
- Maailman **kulttuureita voidaan ryhmitellä** esimerkiksi uskontojen ja kielten perusteella.
- Uusien ajatusten omaksuminen, matkustaminen, kaupankäynti ja internet vaikuttavat kulttuureihin
 - kulttuurien piirteet ovat **sekoittuneet ja ne muuttuvat**
 - **globalisaatio**=asioiden leviäminen ympäri maailmaa ja maailmanlaajuinen vuorovaikutus
- Kulttuureja kohtaan voi liittyä **ennakkoluuloja**

SUOMALAINEN KULTTUURI

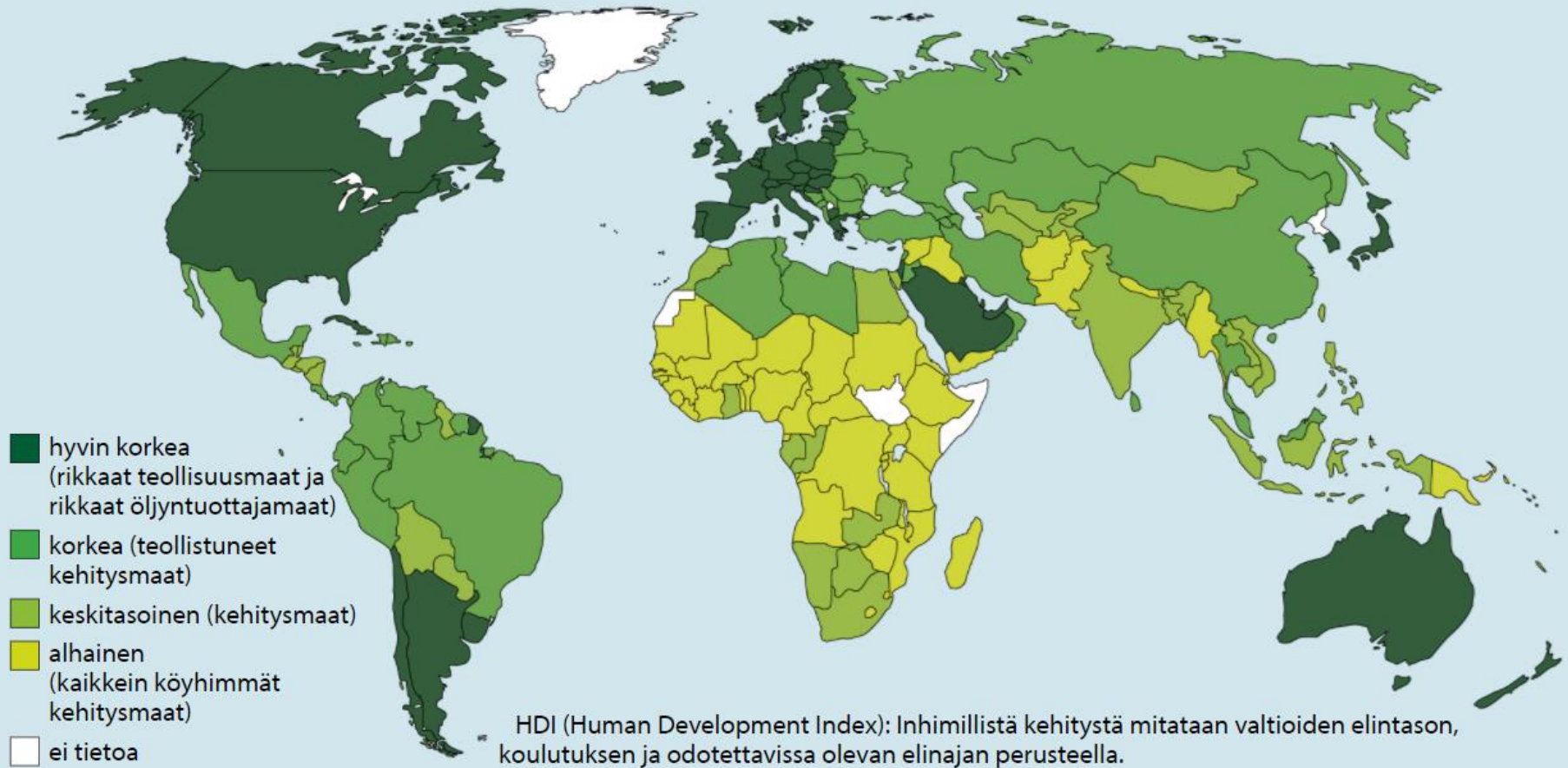

KPL: 4 Maapallolla on rikkautta ja köyhyyttä

- Hyvinvointi on jakautunut **epätasaisesti valtioiden välillä ja sisällä**
- Köyhiä valtioita kutsutaan **kehitysmaiksi/kehittyviksi maiksi**
- Rikkaita valtioita kutsutaan **teollisuusmaiksi**
 - jako **harhaanjohtava**, sillä valtioiden välillä ja sisällä on suuria eroja!
- **BKT eli bruttokansantuote** on valtiossa vuoden aikana tuotettujen tavaroiden ja palveluiden arvo
- **HDI eli inhimillisen kehityksen indeksi** mittaa valtion elintasoa, koulutusta ja odotettavissa olevaa elinikää

Inhimillinen kehitys (HDI) maailmassa

5 Ihmisoikeudet kuuluvat kaikille

- **Ihmisoikeudet** tarkoittavat, että jokainen on yhtä arvokas eli **yhdenvertainen** ja **tasa-arvoinen**.
- Ihmisoikeuksia ovat esim. oikeus koulutukseen ja oikeus ilmaista mielipiteensä.
- Ihmisoikeuksia on määritelty kansainvälisissä sopimuksissa, esim. **YK:n ihmisoikeussopimuksessa**
- Maailmassa on suuria eroja siinä kuinka ihmisoikeudet toteutuvat
- Ihmisoikeuksia loukkaavat esim. **syrjintä, rasismi, lapsityövoima, ihmiskauppa ja lapsiavioliitot**.
- **Koulutuksen** tarjoaminen on tehokasta ihmisoikeustyötä
- **Kansalaisjärjestöt** tekevät työtä ihmisoikeuksien eteen: YK-liitto, Amnesty International ja Pelastakaa lapset.

- **Syrjintä**= yksittäisen ihmisen tai ihmisryhmän kiusaamista, väheksymistä tai torjumista
- **Rasismi**= syrjintä, jonka perusteena on toisen ihmisen ihonväri tai muut fyysiset piirteet tai hänen etninen taustansa
- **Ihmiskauppa**= toimintaa, jossa ihminen joutuu toisten hyväksikäyttämäksi (lapsiavioliitot, lapsityövoima, lapsisotilaat, prostituoidut..)

Kertausristikko, tehty Learning apsilla

- <https://learningapps.org/display?v=pgmg4eijc20>

Etäkokeesta

- Koe on viikolla 14 eli **ensi viikon maanantaina**
- Koe kestää **45 minuuttia ja se tehdään PedaNetissä** (harjoitellaan etukäteen, ei vaadi kirjautumista)
- Kokeessa **saa olla kirja mukana**, tehtävät ovat **soveltavampia**
- Koealue: **kappaleet 1-5, keskeiset asiat löytyy PedaNetistä**
- Vaikka kirja saa olla mukana, **on tärkeää lukea etukäteen**
 - Kun tietää, mistä asiat löytyvät ja vieläpä muistaa joitain asioita, menestyy parhaiten!
- **Tekstiä ei saa kopioida netistä**, asiat pitää selittää omin sanoin niin että ne ymmärtää myös itse
- **Laitan ohjeet ja linkin kokeeseen Wilmassa ennen kokeen alkua! Päivystän kokeen aikana!**